

KOLUMBÁN VILMOS JÓZSEF TEOLÓGIAI TANÁR KARÁCSONY ÜZENETÉRŐL ÉS AZ EGYHÁZ ELŐTT ÁLLÓ KIHÍVÁSOKRÓL

Az erdélyi embernek mély hite van

folytatás az **1.** oldalról

A lelkesközpontú történelem-szemléletből alakulhatott ki az a felfogás, hogy az egyház egyenlő a lelkeséssel, holott ez nem így van. Az éppen aktuális lelkész tíz, húsz, harminc vagy negyven évet szolgál, és utána más jön, de a gyülekezet marad. Fontos szerepük van a gyülekezet világi tagjainak, mert amit tesznek, magukért teszik. A közösséget magukért építik. Ahol jól működő, pezsgő a gyülekezeti élet, ott valószínűleg ez történik. Az egyháznak számtalan belső intézménye van, ahol mindenki megtalálhatja a helyét a vallásórától a bibliórakon át a nőszövetségi alkalmakig... Vannak kis- és nagytársasági találkozók, gyülekezeti kirándulások stb. Rengeteg az olyan lehetőség, ahol gyülekezeti közösséget lehet építeni.

Teológiai tanárként mennyire tartja hatékonynak a lelkészképzést? Hogyan lehet felkészíteni a lelképásztorokat a rájuk váró kihívásokra?

A leendő lelkészeket valójában arra készítjük fel, hogy milyen helyzetekkel fognak találkozni, és azt hogyan kell megoldani. A folyamatosan változó társadalmi kihívásoknak valamilyen formában meg kell felelni. Erre nyilván megvan az egyház belső mechanizmusa, ahol előbb megszületnek az elméleti válaszok, amit gyakorlatba kell ültetni. Ebből kifolyólag a lelkészképzés folyamatos változáson megy át. Mint minden oktatási formának, ennek is két alapvető része van: az elmélet és a gyakorlat. Egyiket sem lehet a másik rovására kijátszani. Ebben a kettségében próbáljuk felkészíteni a leendő lelképásztorokat. Tízéves kihagyás után, 2023-ban sikerül ismét megszervezni a Kárpát-medencei magyar református teológiai tanárok találkozóját, ahol közösen szeretnénk megbeszélni azokat a kihívásokat, amelyekkel azokat a hat református teológia szembesül a Kárpát-medencében.

Melyek ma a legégetőbb kérdések a lelkészképzésben?

A példa kedvéért néhányat kiemelnék. A koronavírus-járvány idején a lezárások, a kijárási tilalom alatt a lelkészeknek webkamera előtt kellett prédikálniuk. Volt, aki ezt ösztönösen jól megoldotta, másoknak viszont rosszul sikerült. Ezt nem tanítottuk, erre korábban nem volt igény. Ma viszont ott van a világháló lehetősége, amit ki lehet és ki is kell használni. De a teológiai képzés más területeinek is gyakorlati

megerősítés kell. Változik a gyerekek, a fiatalok gondolkodása, a mi feladatunk viszont az evangélium üzenetének továbbadása. A kérdés nem maga az evangélium, hanem az, hogyan tudjuk a bibliai tanításokat közel vinni és átadni a fiatal nemzedéknek. Ezekre a kérdésekre keressük folyamatosan a válaszokat.

A papi hivatás iránt Európa-szerte csökken az érdeklődés. A jelenség mennyire súlyos a protestáns teológiákon?

Mint minden más hivatás, a teológia iránt is hullámzó az érdeklődés, ami egy visszatérő jelenség. Hasonló volt a helyzet 120-130 évvel ezelőtt is, amikor Nagyenyeden működött a református lelkészképzés. Az enyedi teológia egyik

→ A fiatal lelképásztorok számára nem jelent gondot, ha falura kerülnek. Nyilván különbség van falusi és városi gyülekezet között, de ma már vidéken is épp úgy minőségileg lehet élni, ahogyan egy nagyvárosban. Sőt egy falusi kertes parókia sok esetben vonzóbb lehet.

nagy hátulütője, hogy nem volt elég jelentkező. Szász Domokos püspök ezért több megfontolásból is azt javasolta, hogy Kolozsvár legyen a lelkészképzés helyszíne. A kincses városban sem egyik napról a másikra történt áttörés, hanem hosszabb időnek kellett eltelni. A kommunizmus alatt átértünk egy súlyos hullámvölgyet,

amikor nem az egyház mondta meg, hogy hány lelképásztorra van szüksége, hanem az állam. A nyolcvanas években 8-9 főből álló évfolyamok indultak, amelyben benne volt a két református egyházkerület, illetve az unitárius és az evangélikus egyház lelkészképzése is. Csak 1990 után nyílt lehetőség arra, hogy az egyház határozza meg a helyek számát, így a kilencvenes években átlagban 60-70-es évfolyamok végeztek. Az üres lelkészi állások betöltése után a teológián a hallgatók létszáma folyamatosan csökkent. A mostani 20-25-ös évfolyamátalagok kialakulásában szerepet játszik az is, hogy az utóbbi tíz esztendőben a humán tudományok mindenikét érdektelenség övezi, a fiatalok a reál szakokat részesítik előnyben. Ezzel együtt a következő időszakban sem lesz lelkészhiány a református egyházban, a képzés lépést tud tartani a megüresedő helyek számával.

A fiatal végzősök minden területen a jobban fizetett állásokat keresik, a lelkészek is a nagyobb gyülekezeteket részesítik előnybe. Mennyire tud megfelelni az egyház az elvárásoknak?

A frissen végzett lelképásztorok kihelyezése a püspökségek, az egyházkerületek hatáskörébe tartozik. A teológia elvégzése után az ifjú lelképásztornak legalább egy évet kell segédlelkészként szolgálnia, rendszerint egy nagyvárosban. Megtanulja a városi gyülekezeti munkát, majd következik a lelkészválasztás vagy a püspöki kihelyezés. Itt sem az az elsődleges, hogy a végzős hova szeretne kerülni. A gyülekezeti igénylések alapján dől el a preferencia. Ezzel

kezdődik el a lelkészi életpályamodell, amikor több év szolgálat után nagyobb gyülekezet hívja meg, ami gyakorlatilag nyugdíjba vonulásig tart. Az a tapasztalatom, hogy a fiatal lelképásztorok számára nem jelent gondot, hogy falura kerülnek. Nyilván különbség van falusi és városi gyülekezetek között, de ma már vidéken is épp olyan minőségileg lehet élni, mint egy nagyvárosban. Sőt egy falusi kertes parókia sok esetben vonzóbb lehet.

Egyre több női lelképásztor végez, miközben Erdélyben sok az olyan konzervatív gyülekezet, ahol nem szívesen fogadják őket. Miként lehet áthidalni ezt a helyzetet?

Hosszabb távon vizsgálva a lelkészképzést, a női és a férfi hallgatók között jelentősebb különbség nincs, sőt a női hallgatók lelkiismeretesebben tanulnak. A gyülekezetek egy része azonban elzárkózik a női lelkészekről, de itt is vannak pozitív fejlemények. Volt olyan gyülekezet, amely ellenezte, hogy női lelképásztora legyen, de pár év múlva a hívek nemcsak elfogadták, hanem megkedvelték, és nagyon ragaszkodtak hozzá. Női mivoltuknak köszönhetően sokkal könnyebben tudnak kapcsolatokat építeni és ápolni a gyülekezetben, mint egy férfi. Annyi bizonyos, hogy egy nőnek továbbra is nehezebb gyülekezeti lelkészként szolgálni, mint egy férfinak.

Az elmúlt két esztendő Erdély-szerte a magyarországi kormánytámogatásokból felújított templomok hálaadó istentiszteleteiről szólt. Ön is sok helyen képviselte az egyházkerületet.

FOTÓ: KISS GÁBOR

Csoportkép gyülekezeti tagokkal a felújított magyarfenesi református templom előtt

Erdélyi Napló

Megjelenik minden csütörtökön.

Kiadó: Príma Press Kft.

535600 Székelyudvarhely,

Bethlen Gábor u. 55.

tel.: 0266-218361

ISSN: 1223-1223

Felelős szerkesztő: Makkay József

Ügyvezető: Nemes László

Lapszerkesztők: Nánó Csaba, Somogyi Botond

Főmunkatársak: Borbély Zsolt Attila, Csermák Zoltán, Sütő Éva

Hetilapunk a Krónika és a Székelyhon napilapok csütörtöki lapszámában jelenik meg.

- Az (X)-szignóval ellátott szövegek fizetett reklámok, közlemények.
- A megjelent írások nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik!
- Szerkesztőségünk fenntartja a jogot, hogy a beérkezett levelek és másféle írások közléséről döntsön.
- Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza!

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

400027 Kolozsvár, Regele Ferdinand (volt Wesselényi) utca 37. szám, 14. lakrész
tel.: 0264-705205, 0264-705215
e-mail cím: office@erdelyinaplo.ro

Honlap: www.erdelyinaplo.ro
Hirdetésfelvétel és terjesztés a fenti címen hétköznap 8–16 óra között.